

Bhuku la Daniele - Nomboro ya Futhanu na Rathi

Chimanyikwangwani cha Kinabii cha Nebukadhinezari: Kufichula Njila Jakale Jajimile jwa Millerite ni Maono Gakulijidwa ga Mto Ulai

Jeff Pippenger
2023-12-31

Sura ya kwanza ya Danieli inawakilisha historia ya malaika wa kwanza na wa pili tangu Agosti 11, 1840, hadi Oktoba 22, 1844. Sura ya nne ya Danieli nayo pia inahusu historia ya malaika wa kwanza na wa pili tangu 723 KK hadi Oktoba 22, 1844. Bila shaka, jambo hili haliwezekani kulionekana pasipo mbinu ya mvua ya mwisho ya “mstari juu ya mstari.”

Muchiitiko chechina, Nebhukadhinezari chiratidzo cheuporofita chine kuoma kukuru. Zvakakosha kuti tizviyeuchidze zvaanomirira patinotanga kufungisisa nezvekuburitswa kwechisimbiso chechiratidzo cherwizi rweUrai munhoroondo ya William Miller. Kurota kwechipiri kwaNebhukadhinezari, sezvakangoitawo kurota kwechipiri kwaWilliam Miller, kwaimiririra “nguva nomwe” dzaRevhitiko 26, rinova shinda yeuporofita inosonanidza bhuku rose raDanieri pamwe chete. Danieri paakaduzira kurota kwaNebhukadhinezari kuri muchitsauko chechina, akamunyevera nezvemutongo waiuya; uye nokuita kudaro akava mufananidzo weshoko remutumwa wokutanga rakapinda munhoroondo pa“nguva yokupedzisira” muna 1798.

Panguva yakasvika kutongwa kwakanga kwanyeverwa Nebhukadhinezari kuti kuchauya, kusvika kwazvo kwakaridzwa saOctober 22, 1844, apo kutongwa kwekuongorora kwakatanga. Muchitsauko chechina, zvose shoko reyambiro rakapiwa naDanieri, pamwe chete nekusvika kwekutongwa kwakanga kwakabatanidzwa neshoko reyambiro iroro, zvakamiririrwa neshoko rokuti “awa”. “Awa” yokutongwa kwaNebhukadhinezari yakamiririra “awa” yokutongwa kwaMwari mushoko romutumwa wokutanga. Zvakare yakafananidzira “awa” yomurayiro weSvondo, apo kutonga kwaMwari kwokupedzisa kunotanga. Chikamu chaDanieri chitsauko chechina chinomiririra kusvika kweshoko romutumwa wokutanga muna 1798, uye kusvika kwomutumwa wechitatu pana October 22, 1844, izvo zvinofananidzirwa neshoko rokuti “awa,” zvinozodzokororwa uye zvotsanangurwazve zvakawedzerwa. Nzira yokudzokorora nokuwedzera inzira yechiporofita inowanikwa kazhinji muchiporofita, asi zvikurukuru mubhuku raDanieri.

Nebhukadhinezari paakasvika pa“awa” yokutongwa, “nguva nomwe” idzodzo, idzo dzaiva kutongwa kwake, dzakatanga; uye semambo wokumusoro, akabva amiririra kutongwa kwakauyiswa pamusoro poumambo hwokumusoro hwaIsraeri muna 723 BC. Akapiwa mwoyo wechikara, uye muchiprofita cheBhaibheri chikara umambo; uye kubva muna 723 BC kusvikira kuna 1798, akamiririra mhando mbiri dzechihedheni dzinowanzova nyaya huru mubhuku raDanieri.

Kwa siku elfu moja mia mbili sitini, zinazowakilisha miaka elfu moja mia mbili sitini, aliwakilisha mamlaka ya kipagani yenye kuharibu; kisha, kwa siku nyingine elfu moja mia mbili sitini,

zinazoashiria miaka elfu moja mia mbili sitini, aliwakilisha mamlaka ya kipapa yenye kuharibu. Kiini cha mamlaka zote mbili zenye kuharibu kilikuwa kilekile, kwa maana upapa ni upagani tu uliovaa dai la Ukristo.

Pakupera kwa “mazuva,” chinova chiratidzo chinzivikanwa muna Danieri chitsauko 12, chinomirira “nguva yokuguma” muna 1798, ushe hwake hwakadzorerwa kwaari. Uchapupu hwaDanieri 4, pamwe chete noMweya woChiporofita, zvinoratidza kuti apo ushe hwake hwakadzorerwa pa “kupedzisira kwamazuva,” akanga ari munhu akatendeuka. Ipapo anova chiratidzo chechiporofita chezvokwadi zvina zvinokosha. Anova chisungo chechiporofita pakati pesimba reshato rechihedheni, raakanga achimiririra muchikamu chokutanga che “nguva nomwe” dzake, nesimba rechikara, raakanga achimiririra muchikamu chokupedzisira che “nguva nomwe” dzake. Sechiratidzo chesimba mbiri idzodzo, akamira soushe hwakadzorerwa muna 1798, ipapo anomiririrawo simba rechitatu rinoparadza (muporofita wenhema), raifanira kutonga kwamakore makumi manomwe okufananidzira, panguva iyo chifeve cheTire chakanga chakanganwika. SaMambo weBhabhironi, Nebhukadhinezari anomirira chisungo chechiporofita pakati pemasimba matatu aizova Bhabhironi yemazuva ano mumazuva okupedzisira, izvo zvinozotungamirira nyika kuAmagedhoni.

Akasimamirirawo kuberekwa kweUnited States sechikara chepanyika, chakavamba muna 1798 segwayana, zvichimirirwa nechitiko chake chokutendeuka. Panguva imwe cheteyo aizomiririrawo nyanga mbiri dziri pachikara chepanyika, idzo, seRepublicanism neProtestantism, dzaimiririra simba reUnited States, uye ndizvo zvakachiita kuti ive nyika inonyanya kufarirwa munyika. Asi pakupera kwamakore makumi manomwe okufananidzira, nyanga mbiri idzodzo dzaizobva dzamiririrawo seRepublicanism yakatsauka neProtestantism yakatsauka, nyanga mbiri dzacho dzose dzakakamurwa kuva mapoka maviri. Nyanga yeRepublicanism yaizoubwa nebato reDemocratic, iro raizvidza pachena nheyo dzinoyera dzeBumbiro reMitemo, uye nebato reRepublican, iro raizviti ndiro mudzimiriri nomurwiri weBumbiro reMitemo, asi pachokwadi richiramba nheyo dzinoyera dzeBumbiro reMitemo, richisarudza tsika nemagariro kuti zvitsive nheyo dziri mugwaro iroro dzvene.

Mapoka maviri aya akafananidzirwa navaSadhusi navaFarisi panguva yaKristu. Mweya wavaSadhusi navaFarisi waizoratidzwawo munyanga yePurotesitendi yakatsauka pakutenda, rimwe boka richitsigira kunamata kweSvondo, uye rimwe richitsigira kunamata kweSabata. Mamiriro aNebhukadhinezari ekutendeuka pa“kuguma kwamazuva,” muna 1798, anomiririra zvakakodzera United States, pamwe chete nenyanga dzose dziri mbiri dzechikara chepanyika. Zviratidzo zvose zvitatu—chikara chepanyika nenyanga dzacho mbiri—zvakanga zvakafanotemerwa kushanduka kubva pagwayana kuva shato.

Nebukadhinezari, mwishoni mwa “nyakati” zake saba, aliwakilisha kiungo kilichotambulisha ufalme wake halisi wa Babeli kuwa ishara ya Babeli ya kisasa katika siku za mwisho, ambayo inaundwa na joka, mnyama, na nabii wa uongo. Yeye pia aliwakilisha vyombo vitatu vya kinabii vinavyowakilishwa na mnyama wa nchi mwenye pembe mbili, ambaye hubadilika kutoka mwana-kondoo na kuwa joka katika kipindi cha miaka sabini ya mfano ambapo kahaba wa Tiro husahauliwa. Ni jambo la kina kwamba ufalme wake halisi ndio hasa ufalme unaoufananisha

ufalme unaotawala kwa miaka sabini ya mfano.

Umufananidzo waNebhukadhinezari uri muchitsauko chechina unofanira kuiswa pamusoro pechitsauko chekutanga. Kana kushandiswa ikoko kwaitwa, kunobatanidza zviratidzo zvenzira zvenhoroondo yeMillerite, uye kunosimbisa zvakwadi zvinoverengeka zvechiratidzo cheRwizi Ulai zvakazarurwa panguva iyoyo. Nheyo nembiru huru yepakati yesangano reMillerite zvaiva mubvunzo nemhinduro zviru muchitsauko chechisere chaDanieri, mundima dzechigumi nechitatu nechigumi nechina. Mubvunzo wacho waiva wokuti, “Chiratidzo pamusoro pechiripiriso chezuva nezuva, nokudarika kunoparadza, zvichatora nguva yakareba sei, zvokuti zvose zviru zviru nzvimbo tsvene nehondo zvipiwe kuti zvitsikwe netsoka?”

Pamazana kapena masauzande a mawu owonjezedwa m’Baibulo, ndi mawu owonjezedwa akuti “nsembe” okha amene kudzozedwa kumawazindikiritsa kuti sali a m’lemba lenilenilo. Mawuwo akachotsedwa moyenera, zimasonyeza momveka bwino kuti “za tsiku ndi tsiku ndi kupandukako” ndi mphamvu ziwiri zosiyana zobweretsa chiwonongeko. Mlongo White amanena momveka bwino kuti mawu akuti “nsembe” anawonjezedwa ndi nzeru za anthu ndipo sagwirizana ndi lemba lenilenilo; ndipo m’ndime yomweyi amanenanso kuti a Millerite anali olondola pozindikiritsa kuti “za tsiku ndi tsiku” zinali chikunja. Mawu a galamala amene ali mkati mwa funso la vesi la khumi ndi chitatu anazindikiritsidwa mosamala ndi Khristu kudzera m’zolembe za Mlongo White, ndipo akalamuliridwa ndi malemba pamodzi ndi malangizo owonjezedwa ouziridwa, funsoli limati, “Masomphenya adzakhala kufikira liti okhudza mphamvu ziwiri zobweretsa chiwonongeko za chikunja ndi upapa, zimene zinali kudzapondaponda pansu malo opatulika pamodzi ndi anthu a Mulungu?”

Naizvozvo, kana Nebhukadhinezari achiiswa pa“nguva yokuguma,” muna 1798, anomirira munhu akatendeuka uye nokudaro anomirira “vakachenjera” vaizonzwisisa mbiru yepakati nenheyo yeAdventism. Kutendeuka kwake kunoratidza “vakachenjera” vanonzwisisa “kuwedzera kwezivo” kwakazarurwa panguva iyoyo, asi chiratidzo chake chouprofita pachacho chinonyatsoratidza nhoroondo iri nyaya yemubvunzo wokuti, “kusvikira riniko zvaizova chiratidzo chesimba rinoparadza rechihedheni nereupapa iro raizotsika-tsika vanhu vaMwari (hondo), nenzvimbo tsvene yaMwari?” Sechiratidzo che“mhandara yakachenjera” inonzwisisa “kuwedzera kwezivo,” anomirira William Miller, nokuti Miller ndiye chiratidzo chaavo vakanga “vakachenjera” munhoroondo yakatanga pa“nguva yokuguma,” muna 1798.

Nebukadhinezari ni ishara ya alama ya “wakati wa mwisho,” na inapowekwa juu ya sura ya kwanza, yeye pia anawakilisha kuwasili kwa malaika wa kwanza katika wakati huo, kwa sababu katika sura ya nne, “saa” ambayo ndani yake Danieli anamletea Nebukadhinezari ujumbe wa onyo, huonyesha wakati malaika wa kwanza alipowasili, na huo ulikuwa mwaka 1798. “Saa” ambayo hukumu ya Nebukadhinezari ilifika, iliwakilisha “saa” ya mwanzo wa hukumu ya uchunguzi ya Mungu tarehe 22 Oktoba, 1844. Alama za njia zinazozalishwa na ishara ya Nebukadhinezari katika sura ya nne ni 723 KK, 538, 1798 (wakati wa mwisho) na 22 Oktoba, 1844.

Nzira dzezviratidzo zvenhoroondo yevaMillerite muna Danieri chitsauko chokutanga dzinotanga naJehoyakimu, uyo ari chiratidzo chokupihwa simba kweshoko rokutanga rakanga rasvika

pa“nguva yokuguma,” muna 1798. Kupihwa simba kweshoko rokutanga, kunomiririrwa naJehoyakimu, kunoratidza Nyamavhuvhu 11, 1840. Kukundwa kwaJehoyakimu kunotanga makore makumi manomwe okutonga kweBhabhironi, ayo anoguma nechirevo chaKoreshi. Chitsauko chokutanga chaDanieri chinoratidza nzira yokuedzwa ine nhanho nhatu, inomiririrwa somuedzo wezvokudya, ichiteverwa nomuedzo wokuonekwa nameso unoguma nomuedzo wokupedzisira wokuratidza chokwadi. Miedzo mitatu iyoyo inomiririra Nyamavhuvhu 11, 1840, apo mutumwa ane simba, akanga asiri mumwe munhuwo zvake asi Jesu Kristu, akaburuka achibva kudenga ane kabhuku kaduku, kaifanira ipapo kudyiwa navanhu vaMwari, sezvakangoitawo Danieri navarume vatatu vakatendeka pavakasarudza kudya zviyo nemuriwo, panzvimbo pezvokudya zveBhabhironi.

इयो प्रक्रियाको दोस्रो परीक्षाले प्रोटेस्टेन्ट मण्डलीहरूले मलिरको सन्देश (पहिलो स्वर्गदूतको सन्देश) अस्वीकार गरेको कुराको प्रकटीकरणलाई प्रतिनिधित्व गर्थो, जसबेला मलिराइट आन्दोलन र त्यसपछि पतित प्रोटेस्टेन्टवादको रूपमा आफ्नो भवष्यवाणीगत भूमिका आरम्भ गर्न थालेका प्रोटेस्टेन्ट मण्डलीहरूबीचको भिन्नता देखि सक्थ्यो। ती दुई वर्गबीचको भिन्नता त्यति नै स्पष्ट थियो, जति दानिएल र ती तीन वशिवासी युवकहरूले बाबेलको आहारको सट्टा स्वर्गीय भोजन खाँदा तनीहरूको शरीर अझ राम्रो र पुष्ट देखिएको थियो। त्यो भिन्नता बाइबलीय वर्ष 1843 को अन्त्यमा (अप्रिल 19, 1844) चिह्नित भयो, जब दस कन्याहरूको दृष्टान्तको ढलिङ्को समय आइपुग्यो।

Muedzo wechitatu, uyo wakanga uri muedzo wokupedzisira wokuratidza chokwadi, waimiririra Gumiguru 22, 1844 apo, pashure pamakore matatu, “awa” yakasvika apo Nebhukadhinezari amene akatonga ndokuzivisa kuti Danieri navaya vatatu vaikudzwa vakanga vari nani “kagumi” kupfuura varume vakachenjera veBhabhironi. Kuisa chitsauko chechina chaDanieri pamusoro pechitsauko chokutanga kunobudisa zviratidzo zvenzira zvenhoroondo yeMillerite, zvichitanga ne“nguva yokuguma” muna 1798; kusimbiswa kweshoko rengirozi yokutanga musu waNyamavhuvhu 11, 1840; kuora mwoyo kwokutanga musu waKubvumbi 19, 1844; uye kuora mwoyo kukuru kwaGumiguru 22, 1844.

Pamusoro pekuzivisa zviratidzo zvenguva zvakatsanangurika zvenhoroondo yevaMillerite, zvitsauko zviviri izvi, kana zvatatanidzwa pamwe chete “mutsara pamusoro pemutsara,” zvinoratidza shoko rengirozi yokutanga, zvinoratidza masimba maviri anoparadza ari musoro wedzidziso yehwaro yenguva yamazuva ane zviuru zviviri namazana matatu, uyewo nzira yokuedzwa ine nhanho nhatu yaDanieri gumi nembiri iyo inogara ichiitika apo bhuku raDanieri rinosvinudzwa.

Ivo vanozivisawo kuti Nebhukadhinezari, sechiratidzo chevakachenjera muna 1798, pamwe chete nehope dzake dzechipiri dziri muchitsauko chechina, anomirira William Miller, uyo kufamba kwake kwaizova runyanga rwechokwadi rwePurotesitendi. Basa raWilliam Miller, rinomirira zvokwadi dzepamusorosoro dzeAdventism, rinomiririrwa pamatafura maviri aHabhakuki, uye Mwari akatungamirira mukugadzirwa kwematafura ose iwayo matsvene.

Paive nezvokwadi zvakati wandei zvechiporofita izvo Miller asina kuona nemazvo, nokuti maonero ake munhoroondo yechiporofita haana kumubvumira kuziva kuti kune masimba matatu anoparadza; kwete chihedheni chete (shato), nepapa chete (chikara), asiwo chiPurotesitendi

chakatsauka (muporofita wenhema). Mukutungamirira kwaMwari, kunzwisisa ikoko kwechiporofita kwaMiller, kwakanga kwakaganhurirwa nemaonero ake panzvimbo yake munhorondo, hakuna kuratidzwa pamatafura maviri matsvene aHabhakuki.

Rota ya Nebhukadhinezari yechipiri iri muchitsauko chechina chaDanieri inomiririra rota rechipiri raWilliam Miller. Rota mbiri idzi dzinotaura nezve “nguva nomwe,” uye rota raMiller rinoratidza kurambwa kwebasa rake kwakavamba muna 1863, kukaramba kuchiwedzera kusvikira paKuchema kwePakati pousiku. Rota mbiri idzi dzinoguma noumambo hwadzorerwa mushure menguva yokupararira. Nechikonzero ichi, tichatanga kufunga nezverota rechipiri raMiller, tisati tanyatsofunga zvakananga nezvechiratidzo cherwizi rweUlai chakazarurwa muna 1798.

“Ndzi lorhe leswaku Xikwembu, hi voko leri nga vonakiki, xi ndzi rhumerile bokisi leri endliweke hi vutshila lebyi hlamarisaka, lebyi a byi lehe kwalomu ka ti-intshi ta khume hi tsevu hi ku leha ni ku anama lokulinganaka, byi endliwile hi ebony ni tiperela leti ngenisiweke hi vutshila lebyi hlamarisaka. Eka bokisi rero a ku namarhetiwe xilotlelo. Hi ku hatlisa ndzi teke xilotlelo ndzi pfula bokisi, kutani, hi ku hlamala ni ku tsaka lokukulu, ndzi kumile leswaku a byi tele hi tinxaka hinkwato ni vukulu hinkwabyo bya swibye, timayimani, maribye ya nkoka, ni mali ya nsuku ni ya silivhere ya mpimo wun’wana ni wun’wana ni ya nkoka wun’wana ni wun’wana, swi vekive kahle swinene eka tindhawa ta swona to hambana-hambana endzeni ka bokisi; naswona, leswi a swi lulamisiwile hi ndlela yoleyo, a swi voningisa ku vonakala ni ku vangama loku ringanisiwaka ntsena ni dyambu.”

“Ndzi anakanye leswaku a swi nga ri ntirho wa mina ku tiphina hi xivono lexi xo hlamarisa ndzi ri ndzexe, hambileswi mbilu ya mina a yi tale hi ntsako hikwalaho ka ku vangama, ku saseka, ni nkoka wa leswi a swi ri na swona. Hikwalaho ndzi xi veke ehnhla ka tafula ra le xikarhi ekamareni ra mina, kutani ndzi tivise leswaku hinkwavo lava a va ri ni ku navela a va nga ta va ta vona xivono lexi xi kwetsimaka swinene ni ku vangama swinene lexi munhu a nga si tshama a xi vona evuton’wini lebyi.”

“Vanhu vakatanga kuuya, pakutanga vari vashoma, asi vachiwedzera kusvikira vava chaunga. Pakutanga pavakatarisa mubhokisi, vaishamiswa uye voshevedzera nomufaro. Asi vatariri pavakawedzera, mumwe nomumwe akatanga kuvhiringidza zvisihongo, achizvibudisa mubhokisi nokuzviparadzira patafura. Ndatatanga kufunga kuti muridzi aizodazve bhokisi nezvishongo izvi kubva muruoko rwangu; uye kana ndikatendera kuti zviparadzirwe, ndaisazombokwanisazve kuzvidzosera panzvimbo yazvo mubhokisi sezvazvaive pakutanga; uye ndakanzwa kuti ndaisazombokwanisa kumira pamusoro pokuzvidavirira ikoko, nokuti kwaizova kukuru kwazvo. Ipapo ndakatanga kuteterera kuvanhu kuti varege kuzvibata, kana kuzvibudisa mubhokisi; asi pandakanyanya kuteterera, ndipo pavakanyanya kuzviparadzira; uye zvino vakaita sokuti vari kuzviparadzira mumba mose, pasi uye pamusoro pechimwe nechimwe chidimbu chomudziyo chaiva mumba.”

“Ndipo ndakaona kuti pakati pematombo anokosha echokwadi nemari yechokwadi zvavakanga vaparadzira, vakanga vaparadzirawo uwandu husingaverengeki hwematombo anokosha enhema nemari yekunyepera. Ndakatsamwa zvikuru pamusoro pemaitiro avo akashata nokusatenda kwavo, ndikavatsiura nokuvashora pamusoro pazvo; asi pandairamba ndichivatsiura, ivo vakaramba vachiwedzera kuparadzira matombo anokosha enhema nemari

yekunyepera pakati pezvechokwadi.

“တစ်ဖန် ထိုအခါ ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်ခန္ဓာဆိုင်ရာ စိတ်ဝိညာဉ်သည် အလွန် စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်လာ၍၊ သူတို့ကို အခန်းအတွင်းမှ နှင်ထုတ်ရန် ကိုယ်အင်အားကို အသုံးပြု၍ စတင်ကျိုးပွမ်းလေ၏။ သို့သော် တစ်ယောက်ကို နှင်ထုတ်နေစဉ်တွင် အခြား သုံးယောက်က ဝင်လာကပြီပြီ အမှိုက်၊ သစ်ချုပ်အမှန်၊ သဲနှင့် အညစ်အကခြား အမျိုးမျိုးတို့ကို သယ်ဆောင်ယူလာကပြောဖွင့်၊ စစ်မှန်သော ရတနာများ၊ စိန်များနှင့် ငွေဒင်ဂါးများ အားလုံးကို ဖုံးလွှမ်းသွားကပြောရော၊ ထိုအရာများသည် မျက်စိရှုမှေ့ ကွယ်ပျောက်သွားကပြီ။ ထို့ပြင် သူတို့သည် ကျွန်ုပ်၏ ရတနာသဘောတရားကိုလည်း ဖျက်စီး၍ အမှိုက်များအကပြား၌ ပြန်ကျစေလေ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ဝမ်းနည်းခြင်းနှင့် အမျက်ဒေါသကို လူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အလေးမထားကပြော ကျွန်ုပ် ထင်မှတ်လေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အားလုံးအပေါ် စိတ်ပျက်၍ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းသွားကာ ထိုင်လျက် ငိုကြွေးလေ၏။”

“Ndichiri kudaro ndichichema nokurira kurasikirwa kwangu kukuru nomutoro wokuzvidavirira kwandainawo, ndakarangarira Mwari, ndikanyengetera nomwoyo wose kuti anditumire rubatsiro. Pakarepo musuo ukazaruka, murume akapinda mumba, vanhu vose vakabva vabudamo; uye iye, ane bhurasho rokubvisa guruva muruoko rwake, akazarura mahwindo, akatanga kutsvaira guruva nemarara kubva mumba.”

“Ndzi n’wi kombele leswaku a tiyisela, hikuva a ku ri ni swihlawulekisi swin’wana swa nkoka leswi a swi hangalakile exikarhi ka thyaka.

Iye akanditi “usatya,” nokuti iye “aizovachengeta.”

“Naizvozvo, paakanga achikukuta guruva nemarara, nezvishongo zvenhema nemari yekunyepera, zvinhu zvose izvozvo zvakasimuka zvikabuda nepahwindo segore, mhupo ikazvitakura ichienda nazvo. Mukusagadzikana ikoko ndakavhara meso angu kwechinguvana; pandakaazarura, marara akanga apera chose. Zvishongo zvinokosha, madhayamondi, nemari dzegoridhe nesirivha, zvakanga zvakapararira zvikuru mumba mose.”

“Iye ndokuzo akaisa pamusoro petafura bhokisi, rakanga rakakura zvikuru uye rakanaka kupfuura rekutanga, ndokunhonga zvishongo, madhaimondi, nemari nemaoko azere, akazvikandira mubhokisi iroro, kusvikira pasina kana chimwe chasara, kunyange hazvo mamwe emadhaimondi akanga asina kukura kupfuura muromo wetsono.

“Sa tuluy-tuloy ay kaniyang tinawag ako upang ‘lumapit at makita.’”

“Ndzi langutile endzeni ka bokisi, kambe mahlo ya mina ma phatsamisiwile hi leswi ndzi swi vonেকে. A ma vangama hi ku tlula ka khume ku vangama ka wona ka khale. Ndzi ehlekete leswaku a ma sisiwile hi misava hi milenge ya vanhu lavobe lava a va ma hangalasile va tlhela va ma kandziyela entshurini. A ma lunghisiwile hi nxaxamelo lowunene endzeni ka bokisi, rin’wana ni rin’wana endhawini ya rona, ku nga ri na vubabyi byihi na byihi lebyi vonakaka bya munhu loyi a a ma cukumeteleke kona. Ndzi huwelele hi ntsako lowukulu, kutani ku huwelela koloko ku ndzi pfluxile.” Early Writings, 81–83.

Tizachihwia lulota lwa Miller mu nkhani yachiwiri.

Okulandelayo yisingeniso sephupho lesibili likaWilliam Miller, esabhalwa nguJames White lapho eshicilela iphupho likaMiller kuyi-Advent Herald.

“Ndoto ifuatayo ilichapishwa katika Advent Herald, zaidi ya miaka miwili iliyopita. Wakati huo niliona kwamba iliweka wazi kabisa uzoefu wetu wa zamani wa Kuja kwa Pili kwa Kristo, na kwamba Mungu aliitoa ndoto hiyo kwa manufaa ya kundi lililotawanyika.

“Pakati pa zviratidzo zvokuti zuva guru uye rinotyisa raJehovha rava pedyo, Mwari akaisa zviroti. Ona Joeri 2:28–31; Mabasa 2:17–20. Zviroti zvingauya nenzira nhatu; yokutanga, ‘kubudikidza nokuwanda kwemabasa.’ Ona Muparidzi 5:3. Yechipiri, avo vari pasi pomweya wakaipa nokunyengedzwa kwaSatani, vangava nezviroti kubudikidza nesimba rake. Ona Dheuteronomio 8:1–5; Jeremia 23:25–28; 27:9; 29:8; Zekaria 10:2; Judha 8. Uye yechitatu, Mwari akagara achidzidzisa, uye achiri kudzidzisa vanhu vake zvimwe kana zvikuru nezviroti, zvinouya kubudikidza nebasa rengirozi noMweya Mutsvene. Avo vanomira muchiedza chakajeka chechokwadi vachaziva kana Mwari achivapa chiroti; uye vakadaro havazonyengerwi kana kutsauswa nezviroti zvenhema.”

“Akati, zvino inzwai mashoko angu; kana muine muporofita pakati penyu, ini Jehovha ndichazvizivisa kwaari muchiratidzo, uye ndichataura naye muchiroto.’ Numeri 12:6. Jakobho akati, ‘Mutumwa waJehovha akataura neni muchiroto.’ Genesisi 31:11. ‘Mwari akauya kuna Rabhani muSiria muchiroto usiku.’ Genesisi 31:24. Verengai zviroti zvaJosefa, [Genesisi 37:5–9], mugozoverenga nyaya inofadza yokuzadziwa kwazvo muIjipiti. ‘PaGibhiyoni Jehovha akazviratidza kuna Soromoni muchiroto usiku.’ 1 Madzimambo 3:5. Mufananidzo mukuru une kukosha kukuru wechitsauko chechipiri chaDhanieri wakapiwa muchiroto, pamwe chete nezvikara zvina, nezvimwewo, zvechitsauko chechinomwe. Herodhi paakatsvaka kuparadza Muponesi achiri mucheche, Josefa akayambirwa muchiroto kuti atizire kuIjipiti. Mateo 2:13.

“Zvino zvichaitika mumazuva okupedzisira, ndizvo zvinotaura Mwari, ndichadurura zvoMweya wangu pamusoro penyama yose; uye vanakomana venyu navanasikana venyu vachaporofita, uye majaya enyu achaona zviratidzo, uye vakwegura venyu vacharota hope.’ Mabasa 2:17.

“Chipo cha uneneri, kwa njia ya ndoto na maono, hapa ni tunda la Roho Mtakatifu, na katika siku za mwisho kitaonyeshwa kwa kiwango cha kutosha hata kiwe ishara. Ni mojawapo ya karama za kanisa la injili.

“Uye wakapa vamwe kuva vaapostora; nevamwe VAPOROFITA; nevamwe vaevhangeri; nevamwe vafudzi navadzidzisi; kuti vatsvene vakwaniswe zvakakwana, kuti basa reushumiri riitwe, kuti muviri waKristu uvakwe.’ VaEfeso 4:11–12.

“Kwa hiyo Mungu ameweka wengine katika kanisa, wa kwanza mitume, wa pili MANABII,’ n.k. 1 Wakorintho 12:28. ‘Msiudharau UNABII.’ 1 Wathesalonike 5:20. Tazama pia Matendo 13:1; 21:9; Warumi 7:6; 1 Wakorintho 14:1, 24, 39. Manabii au unabii ni kwa ajili ya kulijenga kanisa la Kristo; wala hakuna ushahidi wowote unaoweza kutolewa kutoka katika neno la Mungu, kwamba vilipaswa kukoma kabla ya wainjilisti, wachungaji na waalimu kukoma. Lakini mpingaji husema, ‘Kumekuwa na maono na ndoto nyingi za uongo hata siwezi kuwa na

imani katika jambo lolote la namna hiyo.’ Ni kweli kwamba Shetani ana bandia yake. Siku zote amekuwa na manabii wa uongo, na kwa hakika tunaweza kuwatazamia sasa katika saa hii yake ya mwisho ya udanganyifu na ushindi. Wale wanaokataa mafunuo hayo ya pekee kwa sababu bandia ipo, kwa uhalali uleule wanaweza kwenda hatua moja mbele zaidi na kukana kwamba Mungu aliwahi kujifunua kwa mwanadamu katika ndoto au katika ono, kwa maana bandia imekuwapo sikuzote.”

“Maphupho na zviratidzo ndiyo nzira yakashandiswa naMwari kuzviratidza kumunhu. Kubudikidza nenzira iyi akataura kuvaporofita; akaisa chipo cheuporofita pakati pezvipa zvechechi yevhangeri, uye akaisa maphupho nezviratidzo pamwe chete nezvimwe zviratidzo zve‘MAZUVA OKUPEDZISIRA.’ Amen.

“Chinangwa changu mumashoko andataura pamusoro apa chave chiri kubvisa zvinorambwa nenzira inoenderana neMagwaro, uye kugadzirira pfungwa dzomuverengi kune zvinotevera.” James White.